

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 26.09.2014
Vår ref.: 201102452-40
Arkiv: 312
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Birgitte M. W. Kjelsberg
22959032/ biwi@nve.no

Oversendelse av klage på avslag om bygging av Brandefjellet kraftverk i Vanylven kommune i Møre og Romsdal av 2.9.2014.

Avslaget om bygging av Brandefjellet kraftverk i Vanylven kommune i Møre og Romsdal 2.9.2014 er påklaget av fallrettseierne representert ved Thomas Landsverk.

Klagen er gitt innen klagefristen og tilfredsstillende de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har forberedt klagen i tråd med forvaltningsloven § 33.

Vi kan ikke se at klagen gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 2.9.2014. Klagen oversendes derfor til Olje- og energidepartementet (OED) for endelig avgjørelse.

Bakgrunn for saken

NVE mottok 12.2.2013 søknad om tillatelse til bygging av Brandefjellet kraftverk i Kvitla, Bruelva og Årdalselva i Vanylven kommune i Møre og Romsdal. Søknaden ble sendt inn av Småkraft AS. Kraftverket ville utnytte et fall mellom kote 500 og kote 90. Det var planlagt fire bekkeinntak over tregrensen med en åpen kanal på 1,5 km mellom Kvitla og første gren av Bruelva. Videre skulle det legges nedgravd rørgate mellom de resterende bekkeinntakene og frem til hovedinntaket i Årdalselva. Kraftverket var planlagt med en installert effekt på om lag 5,0 MW. Dette ville gi en produksjon på 13,6 GWh/år.

I høringsrunden kom det innsigelse fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal på grunn av prosjektets virkninger for biologisk mangfold, landskap og tap av INON. Naturvernforbundet i Møre og Romsdal og Ålesund og Sunnmøre turistforening var sterkt imot en utbygging av samme grunn. Fallrettseierne på Brudevoll gikk imot en utbygging og fikk støtte fra P.W. Gjerde. Kommunen stilte seg positive til en utbygging, det samme gjorde Møre og Romsdal fylkeskommune, begge med spesifikke krav til utbyggingen.

I vår vurdering av prosjektet la vi vekt på at en utbygging av Brandefjellet kraftverk ville medføre negative konsekvenser av vesentlig betydning for landskap og friluftsliv. De synlige fossene i Bruelva og Årdalselva ville etter NVEs vurdering miste sin inntryksstyrke ved utbygging av prosjektet, og

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthungsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsvieien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

redusere opplevelsesverdien i et stort landskapsrom. Slipp av minstevannføring ville ikke være tilstrekkelig som avbøtende tiltak. En lang åpen kanal i høyfjellet ville i tillegg være svært skjemmende for friluftslivet. Ulemper for biologisk mangfold og samlet belastning var også viktige problemstillinger i NVEs vurdering. Vi viser for øvrig til KSK-notat nr.: 69/2014 – Bakgrunn for vedtak – småkraftverk.

Klagen

Den 22.9.2014 kom det inn en klage på vårt avslag om bygging av Brandefjellet kraftverk. Klagen ble sendt inn av Roy Landsverk på vegne av flere av fallrettseierne til prosjektet. Fallrettseierne som har stilt seg bak klagen er Thomas Landsverk, Oddmund Landsverk, Eivind Breiteig og Elias Øvregård. Ut ifra grunn- og fallrettseieroversikten i søknaden er ikke Roy A. Landsverk grunneier eller fallrettseier. I den videre behandlingen refereres det til Thomas Landsverk m.fl. som klager i saken. Klagen ble sendt inn til NVE innen klagefristen. Klager ønsker på vegne av seg selv og flere av fallrettseierne å omgjøre avslaget til en konsesjon.

Etter samtale med Roy A. Landsverk fredag 19.9.2014 ble NVE gjort oppmerksom på at Småkraft AS ikke ønsket å klage på vedtaket. Klagen kommer derfor fra grunn- og fallrettseierne til Brandefjellet kraftverk.

Klager har innlevert en 11 punkts liste hvor de argumenterer med hvorfor NVEs vedtak bør omgjøres til en konsesjon. I tillegg er det lagt ved to bildevedlegg ved klagen. Vedlegg 1 er et kart som viser grensene for et mulig dyrkingsfelt i fjellmyra, vedlegg to er et flyfoto som illustrerer kjørespor i høyfjellet, vedlegg 3 viser Bruelva og Årdalselva ved minstevannføring. I tillegg har de lagt ved et brev fra grunneierne på Brudevoll som går på det privatrettslige og et brev fra Sigurd Asklund, datert 22.9.2014, som driver turistnæring i Syvde.

Klagen fra Thomas Landsverk m.fl. i brev av 21.9.2014, er gjengitt nedenfor:

«Klage på avslag Brandefjellet kraftverk

- *En av begrunnelsene for avslag til bygging av dette kraftverket er biologisk mangfold og tap av INON.*
 - *Det er et større område i dette feltet som er utlagt til dyrkingsfelt dette bør trekkes ut av inon område. Vedlegg kart 1.*
 - *Kjøreveier som er brukt i fjellet vil vel også påvirke tap av inon. Vedlegg kart 2.*
- *Kvitla og overføringsgrøften.*
 - *Vi har observert at det har vært litt turbulent kring denne grøften/utbyggingen. Dersom dette kan virke positivt for utbyggingen ønsker vi at denne delen av prosjektet blir tatt bort.*
 - *Overflatevannet fra Sandfjellet vil da gjøre av Bruelva vil få så mye vannføring at elven vil bli synlig hele året.*
- *Vi ser at det er lagt vekt på negative konsekvenser for landskaps og friluftsliv.*
 - *Det var bygd en fjellveg opp på fjellet til tidligere omtalt dyrkingsfelt, før denne vegen kom var det kun lokale personer som gikk i fjellet. Ved utbygging tror vi det blir litt tørrere på stier og terreng, dette vil heller virke mer positivt enn negativt for turismen i område.*

- *Årdalselva: Fossene i elvene vil vise som en kvit strek ved minste vassføring, bilde som viser elv ved minstevassføring. Vedlegg kart 3 Bilde som er i katalog for avslag er tatt når elva er flomstor. Flomstor elv vil nok bli om lag som tidligere.*
- *Elvene vil bli svært lite synlige om en 10-15år, dette P.G.A. gjengroing.*
- *Grunneierne på Brudevoll er fire stykker, de var med i diskusjonene på kraftverket svært lenge. Grunnen til at disse grunneierne snudde i denne saken var at de ikke fikk noen svar fra H.Tesdal som utbygger. Vedlegg mail 13.08.2010.*
- *Vi mener at kriteriene for § 25 er oppfulgt for å få konsesjon. Vi har en person i Syvde som driver med turisme i Vanylven, etter hans utsagn er ikke fossene noe å bety for turismen. Vedlegg.*
- *Et kraftverk vil bety svært mye for alle grunneierne som er med ant 27 stk. en kan klare å holde gardene som er i bygda vedlike, dersom kraftverket ikke blir bygd frykter vi for at flere av gardene gror igjen og bygningene blir til forfalls.*
- *Derfor blir det forskjellsbehandling i forhold til de andre som har fått konsesjon i Syvde. Inngrepa i Brandefjellet vil være en av de minst synlige av alle de som har søkt om konsesjon.»*

Som vedlegg til klagen er det lagt ved et brev datert 22.9.2014 fra Sigurd Asklund, som driver turistnæring i Syvde. Han stiller seg positiv til en utbygging av Brandefjellet kraftverk.

NVEs vurdering av klagesaken

NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagen begrunnet, alternativt oversende klagen til OED for endelig avgjørelse (jf. forvaltningsloven § 33).

NVE ønsker å kommentere følgende forhold som framkommer i klagen:

Klager mener dyrkingsfeltet bør trekkes fra INON-område. NVE forholder seg til de INON-grensene som gjelder per i dag.

Klager mener at kjøreveier som er brukt i fjellet vil påvirke tap av INON. NVE så ingen slike kjørespor, verken ved overflyging av området med helikopter, eller på fotturen over det området overføringskanalen skulle legges. Vi ble heller ikke gjort oppmerksom på slike veier i området før klagen kom inn. NVE legger til grunn at dette ikke er ordinære veier, som er jevnlig brukt, men transport i høyfjellet utenom vei, som har satt synlige spor. Dette vil ikke innvirke på tap av INON slik det framstår i dag.

Klager mener at overføringen av Kvitla kan tas ut av prosjektet. Etter NVEs beregninger utgjør overføringen fra Kvitla sammen med overføringskanalen om lag 3.3 GWh/år. Produksjonen i kraftverket vil da bli på 10,3 GWh. Ved å ta ut Kvitla vil INON-tapet reduseres, og den åpne grøften i høyfjellet bli borte. Større deler av beiteområdet vil bli bevart, og konflikten med grunneierne på Brudevoll blir redusert. Prosjektet vil fremdeles være i konflikt med landskapselementene som fossene i Bruelva og Årdalselva representerer, i tillegg til påvirkning på biologisk mangfold. NVE anser ikke denne endringen av prosjektet som tilstrekkelig for å omgjøre vedtaket.

Klager mener at overflatevannet fra Sandfjellet vil være tilstrekkelig til at vannføringen i Bruelva vil være synlig hele året. NVE er uenig i dette. Vi mener fraføringen av vannet fra Bruelva slik prosjektet er skissert vil fraføre en betydelig mengde vann fra elva som ikke blir kompensert ved avrenning fra området.

Klager mener en tørrlegging av myrområdet vil virke positivt på landskap og friluftsliv. Modellstudier utført av Christophe Moni, forsker ved Bioforsk Jord og Miljø på Ås viser til at av alle de myrområdene som ble nydyrket mellom år 1900 og 1992 er minst 203 kvadratkilometer drenert myr ikke lenger dyrkbare. Av disse områdene utgjorde 140 kvadratkilometer myr som lå direkte på fjell og som gradvis var blitt et for tynt jorddekke til at det kunne dyrkes. NVE legger til grunn at en dyrking av disse arealene ikke vil ha en positiv innvirkning på landskap og friluftsliv, selv om man har rett til å dyrke området.

Klager viser til at oversiktsbildet av Bruelva og Årdalselva som landskapselement viser elvene når de er flomstore. NVE var på befaring i Syvde i tidsrommet 10.-13. juni 2013. Elvene var enda mer synlig fra fjorden enn bildet som er vist i bakgrunn for vedtak. Elvene var ikke flomstore på befaringen. NVE legger derfor til grunn at bildet som er vedlagt i KSK-notat nr.: 69/2014 viser elvene når de er normalt store, og ikke når de er flomstore.

Klager mener elvene vil være lite synlige om 10 – 15 år. NVE er uenige i denne vurderingen.

Klager viser til at grunneierne på Brudevoll var positive til en utbygging først, og så endret oppfatning. Dette er forhold som NVE ikke vurderer. Det er ikke viktig for konsesjonsspørsmålet.

Klager mener kriteriene for § 25 i vannressursloven er oppfylt. NVE viser til KSK-notat 69/2014 hvor vi har kommet fram til en annen konklusjon.

Klager viser videre til at en som driver med turisme i Syvde er positiv til tiltaket og at han mener at fossene ikke er av betydning for turistnæringen. NVE er uenige i denne vurderingen.

Klager viser til at det er viktig for grunneierne at kraftverket blir bygget for at gårder ikke skal forfalle eller gro igjen. NVE har vurdert de positive virkningene tiltaket vil ha på bygda, men dette oppveier etter vårt syn ikke ulempene for allmenne og private interesser. Vi har derfor endt opp med et avslag på søknaden.

Klager mener det er å forskjellsbehandle at de fem andre søknadene i pakken fikk konsesjon, mens de ikke fikk. Med den argumentasjonen skulle enten alle eller ingen i en pakke få konsesjon. Dette ville være i strid med vurderingskriterier som skal oppfylles etter vannressursloven, og de politiske føringene og retningslinjene vi har fått når vi behandler hver enkelt konsesjonssøknad.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 2.9.2014. Klagen oversendes derfor OED til endelig avgjørelse (jf. forvaltningsloven § 33). Alle sakens dokumenter gjøres tilgjengelige for departementet gjennom internettløsningen SeDok.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Sakens dokumenter

Kopi:

Eivind Breiteig
Elias Øvregård
Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Møre og Romsdal fylkeskommune
Oddmund Landsverk
Roy Landsverk
Småkraft AS
Thomas Landsverk
Vanylven kommune